

Inför valet:

Så svarar partierna om hörselvården

Upplands Väsby

Hörselskadades förening
i Sollentuna–Upplands Väsby
–Sigtuna (SUS)

Vad vill partierna göra för hörselskadade?

Snart är det val och vi har ställt frågor om hörsel till partierna i kommunfullmäktige i din kommun.

Hörselvården är en central fråga för personer med hörselnedsättning, men även kommunen har ett viktigt ansvar. Det finns mycket som kan göras på kommunal nivå för att personer med hörselnedsättning ska ha samma möjligheter till delaktighet, tillgänglighet och ett fungerande vardagsliv – genom livets olika faser.

Vi har ställt tre frågor via e-post till partiernas lokala organisationer i din kommun. Om det står *ej svarat* så har partiet fått påminnelse, men ändå inte kommit in med svar.

På nästa sida kan du läsa frågorna och bakgrunden till varför vi ställer dem. Därefter följer partiernas svar i sin helhet. I vissa fall har svaren redigerats varsamt för språklig tydlighet, utan att innehållet eller innebörden har förändrats.

Förutom att svaren kan ge dig hjälp när det gäller vilket parti du ska ge din röst så kommer vi även att använda dem för att din hemkommun ska bli hörselsmartare nästa mandatperiod.

Hörselskadades förening i Sollentuna-Upplands Väsby-Sigtuna (SUS)

- 1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden?**
- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård- och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**
- 3. Kommer ditt parti att agera för att hörselkompetens finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetare i vård och omsorg?**

Parti	Fråga 1	Fråga 2	Fråga 3
Socialdemokraterna	Nej	Ja	Nej
Moderaterna	Ej svarat	Ej svarat	Ej svarat
Vänsterpartiet	Ja	Ja	Ja
Kristdemokraterna	Ja	Ja	Ja
Centerpartiet	Ja	Ja	Ja
Miljöpartiet	Ja	Ja	Ja
Sverigedemokraterna	Ja	Ja	Ja
Liberalerna	Ja	Ja	Ja
Väsby's Bästa	Ja	Ja	Ja

Frågor till de kommunala partierna i Upplands Väsby

Förebyggande arbete enligt Socialtjänstlagen

Den nya socialtjänstlagen innehåller förändringar när det gäller förebyggande arbete. Både syn- och hörselnedsättning medför en ökad ohälsorisk, särskilt om personen inte kan använda sina hjälpmedel.

Genom en syn- och hörselinstruktör så samlas det förebyggande arbetet på en funktion som den enskilde kan vända sig till utan biståndsbeslut för att få egenvårdsstöd med sina hjälpmedel. Idag har 13 av 23 kommuner i Stockholms län syn- och hörselinstruktörer, men Upplands Väsby saknar denna viktiga funktion.

Den nationella demenstrategin 2025–2028, *Varje dag räknas*, lyfter hörselns betydelse i det preventiva arbetet. Strategin lyfter även socialtjänstens ansvar att stödja den enskilde vid hörselnedsättning, både när det gäller att uppmärksamma när den enskilde har en hörselnedsättning och att omsorgspersonal har kunskaper om hörselns betydelse och kan stödja den enskilde med dennes hörselhjälpmedel.

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst i kommunen under den kommande mandatperioden?

Samverkan kommun och Region Stockholm

Idag saknas strukturerad samverkan mellan kommun och Region Stockholm gällande den här patientgruppen. Rehabiliteringen är regionens ansvar, men därutöver så finns det fler frågor än svar. Vem ska svara när kommunen behöver samverka med professionen kring förebyggande insatser som att uppmärksamma hörsel i linje med nationella demenstrategin? Hur ska samverkan se ut kring enskilda patienter när det saknas överenskommelse om vad kommunerna ska göra när hörselvården behöver samverka kring en patient?

Bristen på samverkan är en del av förklaringen till att 10% av befolkningen i åldern 85+ anger att de inte kan höra i samtal med en annan person, med eller utan hörapparat. Hörselvården har ansvar att ge vård till patienter som kommer till mottagningen, samt att medverka i SIP om någon tar initiativ till det. Men de har inget uppdrag att ge vård på distans eller åka ut vilket skapar hinder.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Kompetenslyft för personal kring hörselfrågor

Region Stockholm har rapporterat att var tionde person i åldern 85+ anger att de hör för dåligt för att klara av en konversation med en person, med eller utan hörapparater. Det visar på vikten av att personal i både hemtjänst och vård- och omsorgsboende kan hjälpa till med patientens egenvård för hörselhjälpmedel, och stötta när det behövs kontakter med hörselvården.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Socialdemokraterna

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Nej. Storleken av Upplands Väsby kommun gör det svårt att motivera en motsvarande tjänst. Vi är dock öppna för att i samarbete med närliggande kommuner inrätta en gemensam tjänst.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Ja. Samverkan med regionen behöver för bättras på många områden, och detta är utan tvekan ett utav dem.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Nej. Vi arbetar aktivt för att öka kompetensen för medarbetare i kommunens äldrevård och stärka organisationens förmåga kring att leverera individanpassat stöd till alla brukare av kommunens insatser. Vi vill därför se att all personal kompetensutvecklas för att möta sina brukares behov, men ser inte en generell utbildning i arbetsplatsintroduktionen som en lösning.

Moderaterna

Har inte inkommit med svar.

Vänsterpartiet

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Det är en viktig fråga som Vänsterpartiet ställer sig positiv till och kan driva under nästa mandatperiod. Flera kranskommuner har syn- och hörselinstruktörer vilket sparar mycket tid och förenklar tillvaron för den enskilde. Förebyggande stöd minskar dessutom risken för olyckor och kan minska behovet av andra insatser längre fram. Det här kan en syn- och hörselinstruktör hjälpa till med.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Absolut då det är av vikt att en överenskommelse kan säkerställa ett sammanhållet stöd genom hela vårdkedjan.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

För Vänsterpartiet är inkludering och rättigheter för personer med funktionsnedsättningar prioriterade frågor. Självklart är det av vikt att medarbetare har kompetens i dessa frågor. Vi vill verka för kunskapsökning och att beslut som fattas har ett rättighetsperspektiv.

Kristdemokraterna

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Under denna innevarande mandatperiod har KD i Upplands Väsby motionerat om en funktion som syn- och hörselinstruktör. Denna motion bifölls inte av styrande majoritet (Socialdemokraterna, Väsby's Bästa, Liberalerna med stöd av Västerpartiet).

Som svar på frågan kommer KD även under den kommande mandatperioden att arbeta för att en dylik tjänst ska införas.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

I linje med det engagemang vi som parti har för frågor om tillgänglighet för alla så tar vi gärna denna utmaning att arbeta för att samverkansfrågorna kan resultera i en överenskommelse mellan region och kommun ska kunna fungera. I detta arbete tar jag och KD gärna kontakt med HRF i Sollentuna-Upplands Väsby-Sigtuna för en närmare kontakt.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Jag och KD tackar för att ni lyfter kompetensfrågorna inom äldreomsorgen (hemtjänst och boende).

Naturligtvis är det av största vikt att även denna typ av tillgänglighet, dvs kommunikationen mellan personal och brukare, ska fungera. Att kunna det svenska språket är viktigt, men hör man inte vad som sägs är också detta en fråga om otillgänglighet. Naturligtvis ska detta ingå i den utbildning och kompetenshöjande aktiviteter som alla medarbetare ska kallas till.

Vi kommer att vid upphandlingar, avtalsskrivande och för den egna regionen arbeta för att dessa frågor inkluderas.

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Ja. Vi är positiva till att kommunen utreder hur personer med syn- och hörselnedsättning kan få ett bättre stöd. Om en syn- och hörselinstruktör visar sig vara den mest effektiva lösningen är vi beredda att verka för att en sådan funktion inrättas. Målet är att ge ett bättre förebyggande stöd och öka självständigheten och livskvaliteten för den enskilde.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Ja. Vi anser att kommunen och Region Stockholm behöver ha en tydlig och väl fungerande samverkan så att personer med hörselnedsättning får ett sammanhållet stöd. Vi vill därför verka för att frågan lyfts i relevanta samverkansforum och att ansvarsfördelningen mellan huvudmännen blir tydligare.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Ja. Det minsta vi kan göra är att ge nyanställda grundläggande kunskap om syn- och hörselnedsättningar. Mer information och utbildning stärker personalens kompetens och bidrar till en tryggare och bättre omsorg för den enskilde.

- 1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?**

Behövs inte. Initiativ är redan taget i kommunfullmäktige och vi ser positivt på att kommunen anlitar/tillsätter syn- och hörselinstruktör för att ge den hjälp till självhjälp till de invånare som behöver det.

- 2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?**

Ja.

- 3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?**

Ja.

Sverigedemokraterna

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Ja, Sverigedemokraterna vill att kommunen tar initiativ till en syn och hörselinstruktörstjänst under kommande mandatperiod, om behovet finns och uppdraget kan utformas på ett kostnadseffektivt sätt.

För oss är det viktigt att äldre och personer med syn eller hörselnedsättning får praktiskt stöd i vardagen. Det kan handla om hjälp med hjälpmedel, rådgivning, förebyggande insatser och stöd som gör att fler kan leva självständigt längre.

Vi vill därför att kommunen utreder behov, kostnad och organisation för en sådan tjänst, gärna i samverkan med regionen, funktionsrättsorganisationer och äldreomsorgen. Målet ska vara att stödet når dem som faktiskt behöver det mest.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Ja, Sverigedemokraterna ser positivt på att frågan lyfts i samverkansorgan som Vård i samverkan.

För oss är det viktigt att personer med hörselnedsättning inte faller mellan stolarna när ansvaret delas mellan regionens hörselvård och den kommunala vård och omsorgen. Samverkan behöver fungera bättre kring exempelvis hjälpmedel, information, uppföljning och stöd till äldre med hörselnedsättning.

Vi anser därför att kommunen bör verka för tydligare samarbetsformer och ansvarsfördelning mellan huvudmännen, så att den enskilde får ett mer sammanhållet stöd och en bättre kontinuitet i vården och omsorgen.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Ja, Sverigedemokraterna anser att kunskap om syn och hörselnedsättningar bör stärkas inom den kommunala vården och omsorgen.

Vi anser att grundläggande kompetens kring bemötande, kommunikation och hjälpmedel bör ingå både i arbetsplatsintroduktion och i den löpande kompetensutvecklingen för medarbetare. Det är särskilt viktigt inom äldreomsorgen där många lever med nedsatt syn eller hörsel.

Ett ökat kunskapslyft kan bidra till bättre bemötande, ökad trygghet och minskad risk för isolering och missförstånd för den enskilde. Samtidigt kan det underlätta för personalen i det dagliga arbetet och höja kvaliteten i omsorgen.

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Ja. Vi behöver titta på fördelning av ansvar mellan region och kommun, men det är en viktig fråga som vi behöver hantera under nästa mandatperiod.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Ja. Alla dessa frågor är väldigt viktiga att vi har samverkan kring med regionen. Som patient eller omsorgstagare ska man inte behöva fundera över vem som är ansvarig för omsorgen eller vården, det ska fungera sömlöst och där har vi en del att ta tag i inom flera områden.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Ja. Det är oerhört viktigt att personal har rätt kompetens för att möta människor i behov av stöd och hjälp. Här är en nyckel också samverkan mellan kommun och region. Patienter ska inte behöva fundera på vem som har ansvar över vad, utan vård och omsorg ska fungera sömlöst oavsett ansvarig.

1. Kommer ditt parti ta initiativ till att tillsätta en syn- och hörselinstruktörstjänst under den kommande mandatperioden?

Ja. Vi ser att en syn- och hörselinstruktör kan bidra till ökad självständighet, trygghet och livskvalitet för personer med syn och hörselnedsättning. Vi är positiva till att utreda förutsättningarna för att inrätta en sådan funktion under nästa mandatperiod.

2. Kommer ditt parti ta upp frågan om hur en specifik överenskommelse kring samverkan mellan hörselvården och den kommunala vård och omsorgen ska fungera i samverkansorgan som Vård i samverkan?

Ja. En god samverkan mellan regionens hörselvård och den kommunala vård och omsorgen är viktig för att den enskilde ska få ett sammanhållet stöd. Vi vill verka för att frågan lyfts i relevanta samverkansforum.

3. Kommer ditt parti att agera för att detta kompetenslyft finns i arbetsplatsintroduktion och kompetensutveckling för medarbetarna?

Ja. Medarbetare inom vård och omsorg behöver kunskap om hur de bäst bemöter och stöttar personer med hörselnedsättning. Vi ser därför positivt på att hörselkompetens ingår i introduktion och kompetensutveckling där det är relevant.